

18 de juliol de 2023

El secretari del Govern

Comunicació

al Govern sobre la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret d'ordenació curricular dels ensenyaments de l'educació secundària per a persones adultes.

El Departament d'Educació ha de dur a terme una consulta pública prèvia relativa a l'elaboració d'un projecte de decret d'ordenació curricular dels ensenyaments de l'educació secundària per a persones adultes, de conformitat amb l'article 66 bis de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Per tot això, a proposta de la consellera d'Educació, el Govern

Pren coneixement de la consulta pública prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret d'ordenació curricular dels ensenyaments de l'educació secundària per a persones adultes, amb el contingut que s'annexa.

Annex

Consulta pública prèvia a l'elaboració d'un projecte de decret d'ordenació curricular dels ensenyaments de l'educació secundària per a persones adultes.

1. Els problemes que es pretenen solucionar.

L'ordenació i el currículum de l'actual educació secundària per a persones adultes es regulen en el Decret 161/2009, de 27 d'octubre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria per a les persones adultes.

El procediment, els documents i requisits del procés d'avaluació a l'educació secundària per a persones adultes s'estableixen a l'Ordre ENS/154/2011, de 14 de juny, del procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria per a les persones adultes.

Amb posterioritat a aquestes regulacions, s'han aprovat la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (LOMLOE), i el Decret 175/2022, de 27 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació bàsica. La disposició addicional primera del Decret 175/2022, de 27 de setembre, determina com s'ha d'organitzar l'educació secundària per a persones adultes en base al contingut d'aquesta norma i, en particular, concreta quins ensenyaments mínims ha d'incloure-hi.

Aquestes disposicions tenen com a fonaments l'aprenentatge competencial, l'educació en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, la perspectiva de gènere, els avenços en psicologia i neurociència i els nous models educatius i metodologies d'aprenentatge.

En aquest sentit, l'actual currículum no preveu els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030, ni està alineat amb les recomanacions europees que estableixen com a objectiu l'assoliment de les competències clau (Recomanació del Consell de la Unió Europea de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent).

El currículum vigent no dona resposta a la diversitat de necessitats i perfils de la població adulta actual ni s'adequa a les necessitats emergents del context present, multicultural, globalitzat, altament connectat i tecnificat, i en evolució constant.

D'altra banda, en les persones adultes l'interès per la formació és una decisió personal, no obligatòria i, generalment, no en constitueix l'activitat principal, fet que incideix en el temps que poden dedicar a l'estudi. És per aquests motius que cal planificar els ensenyaments amb una estructura flexible que permeti adaptar-se a la diversitat d'interessos, ritmes i estils d'aprenentatge.

Segons els indicadors d'IDESCAT a Catalunya, el 23,5% de la població no té ni la primària ni la secundària (2011) i el 43% de la població de 15 anys i més no ha assolit la formació corresponent a la segona etapa de l'educació secundària obligatòria o similar (2020).

2. Els objectius que es volen assolir.

Els principals objectius que es pretenen assolir davant els problemes descrits a l'apartat 1 són els següents:

- a) Facilitar l'accés a l'educació secundària a totes les persones adultes i l'obtenció del títol corresponent (vinculat a les fites 4.3 i 4.5 de l'ODS 4), garantint l'equitat, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu i incorporant la perspectiva de gènere (ODS 5).
- b) Incrementar l'alumnat que cursa i supera els estudis de l'educació secundària, oferint un ensenyament més adaptat al perfil i les necessitats específiques de l'alumnat adult (fita 10.2 i 10.3 de l'ODS 10).
- c) Oferir un currículum competencial per a la millora de la qualitat de l'aprenentatge i el benestar de l'alumnat, que permeti adquirir progressivament les competències clau recomanades pel Consell de la Unió Europea, per tal d'afavorir el desenvolupament personal, acadèmic i professional de les persones adultes i el seu projecte personal.
- d) Garantir l'acció tutorial i l'orientació de l'alumnat perquè pugui desenvolupar el seu itinerari personal, acadèmic i professional.
- e) Fomentar la transició amb èxit a l'educació postobligatòria i la millora laboral (fita 8.5 i 8.6 de l'ODS 8).
- f) Dotar de les competències necessàries per incrementar les possibilitats d'inserció laboral de les persones adultes (fita 4.4 de l'ODS 4).
- g) Promoure el desenvolupament d'actituds responsables dirigides a la millora i protecció del medi ambient i prendre consciència dels aspectes socials, econòmics i ètics del consum i de la necessitat de construir un entorn saludable basat en el desenvolupament sostenible (fita 4.7 de l'ODS 4).
- h) Promoure els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural (fita 4.7 de l'ODS 4).
- i) Formar-se en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per tal de desenvolupar la competència digital i contribuir a la reducció de la bretxa digital (fita 9.c de l'ODS 9).

3. Les possibles solucions alternatives normatives i no normatives.

S'entén que l'opció de "no fer res" o mantenir la situació actual suposaria mantenir un currículum aprovat l'any 2009, que no està en coherència amb el nou currículum de l'educació bàsica, ni segueix les línies i els models d'ensenyament i aprenentatge actuals del Departament d'Educació, la LOMLOE, els criteris europeus i els ODS.

L'opció normativa que es considera l'alternativa preferida, l'aprovació de la qual s'articulària mitjançant un decret, suposaria:

L'opció normativa que es considera l'alternativa preferida seria implementar un nou decret que regulés l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària per a persones adultes d'acord amb la disposició addicional primera del Decret 175/2022, de 27 de setembre, esmentat.

Les novetats d'aquesta opció es basarien en les competències clau per a l'aprenentatge, els descriptors del perfil de sortida, les competències específiques associades als mòduls de cada àmbit, els criteris d'avaluació corresponents, els sabers, les situacions d'aprenentatge i l'autonomia pedagògica dels centres educatius.

La normativa proposada tindria una dimensió sobre:

- a) La percepció d'un currículum competencial que s'orienta cap a un tipus d'aprenentatge profund i funcional, en el qual allò que s'aprèn es pot utilitzar en contextos diferents, perdura al llarg del temps i permet resoldre reptes i problemes en contextos reals.
- b) El domini de la competència comunicativa i lingüística, juntament amb les competències de tipus emocional i personal de l'alumnat, per tal de permetre desenvolupar tasques amb un component cognitiu fort, de caràcter analític, activar l'esperit crític, argumentar, negociar i explicar el coneixement als altres i fer-ho en diferents llengües.
- c) La personalització de les propostes i el recorregut educatiu, que promou i reforça el sentit dels aprenentatges escolars i afavoreix la creació i el desenvolupament del sistema personal per aprendre.

4. Els impactes més rellevants de les diferents opcions considerades.

- a) L'impacte sobre l'Administració de la Generalitat.

L'elaboració del nou currículum no implicaria increment de recursos, ni en les plantilles de personal docent ni de despeses dels centres.

El nou currículum variaria l'enfocament didàctic i metodològic i de l'avaluació, però no es preveu que el nombre de mòduls canviï de manera notable. Sí que comportaria tenir docents formats i preparats segons els nous models competencials, metodològics i d'avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge. Es preveu el desplegament d'un pla de formació docent per a l'aplicació del nou currículum.

- b) L'impacte sobre les administracions locals, tenint en compte la seva dimensió i el règim especial de Barcelona.

Els centres de formació d'adults de titularitat local també implementarien el nou currículum després de la seva publicació, rebrien formació docent i tindrien les mateixes implicacions organitzatives i d'aplicació que els centres de formació d'adults dependents del Departament d'Educació.

c) L'impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa i des de la perspectiva de la reducció de càrregues administratives per als ciutadans i per a les empreses.
Cap.

d) Els impactes econòmics, socials o ambientals rellevants que no s'hagin valorat als apartats anteriors d'aquest punt.

L'opció normativa preferida, detallada a l'apartat 3, és la publicació d'un nou currículum.

La nova proposta curricular integra el desenvolupament de les competències clau i el perfil competencial de sortida, que donen resposta a les necessitats formatives actuals de la població adulta, i oferiria major flexibilitat didàctica i metodològica. Suposaria una millora en l'atenció educativa al conjunt de població adulta que no ha tingut oportunitats formatives en l'educació secundària o que no té la titulació de graduat en educació secundària obligatòria i facilitaria la continuïtat d'estudis postobligatoris, amb majors garanties d'èxit educatiu.

Això podria implicar un increment en el nivell formatiu de la població adulta que no ha assolit l'educació secundària obligatòria, reduint el fracàs escolar, oferint una segona oportunitat formativa perquè les persones adultes puguin reincorporar-se en el sistema educatiu i incrementant el percentatge de població amb competència lingüística. També s'esperaria un impacte en la reducció de la bretxa digital i un efecte positiu en la disminució de l'abandonament dels estudis i la possibilitat que aquest alumnat pugui continuar estudiant en la formació postobligatòria.

Ahora hauria de contribuir, eventualment, a una millora de la qualificació professional o adquirir una preparació per a l'exercici d'altres professions d'aquests alumnes.